

FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | IX. ROČNÍK | ZÁŘÍ 2023

U vody jsem našel ztracený vnitřní klid a pohodu

rozhovor se spisovatelem Antonínem Szkanderou
na stranách 8-10

NEZÁVODÍM
POMÁHÁM

2023

CUPITÁLEK

Z KAŽDÉ REGISTRACE PŮJDE 100 Kč NA VEŘEJNOU SBÍRKU

16/9

FRÝDEK-MÍSTEK / OC FRÝDA

NEZAVODIM-POMAHAM.CZ

2. ROČNÍK BENEFIČNÍHO BĚHU PRO DOSPĚLÉ,
DĚTI A ZNEVÝHODNĚNÉ SPORTOVCE!

Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Geiringerové – 21. část

Ferdinand Victor Geiringer začal v Místku působit jako zaměstnanec Aloise Lembergera, který z něj vytvořil svoji prodlouženou místeckou ruku. Netušil tehdy, že tato „ruka“ se bez jeho vědomí začne samostatně hýbat a že jí zůstane pod nehty i něco málo z jeho vlastnictví. Při vyslovení jména Geiringer se pak nejednomu textilnímu dělníkovi v Místku začala v žilách prudce vařit krev a tlak vyskakoval povážlivě vysoko.

► Petr Juřák

Do Vojkovic na hranici

Ferdinanda Geiringeru jsme opustili ve chvíli, kdy byl odveden do frýdecké věznice, kde se setkal s řadou dalších prominentních vězňů z řad úřednictva, inteligence a podnikatelů. Další události nabraly poměrně rychlý spád. Ještě téhož dne, tj. 25. srpna 1939, byl okolo 17. hodiny předvolán do vězeňské kanceláře, kde se dozvěděl, že bude odvezen do areálu bývalé Glesingerovy likérky ve Vojkovicích (dnes Koničkův dvůr), kde

bylo umístěno gestapo a wehrmacht. Jednalo se o budovy nacházející se v bezprostřední blízkosti hranice s Polskem, v rámci delimitace hranic mezi Československem a Polskem na Těšínsku v listopadu 1938 totiž část Vojkovic zůstala v okleštěném Československu, část se ale stala součástí Polska. Hranici tvořila řeka Lučina protékající středem obce.

Po obsazení území Čech a Moravy německým vojskem v březnu 1939 tato hraniční čára zůstala nezměněna. Německé úřady využívaly budovy Glesingerovy likérky

jako svoji základnu pro „dobrovolnou“ emigraci nepohodlných (ale movitých) obyvatel protektorátu, což byl i případ Ferdinanda Geiringeru. Ten byl do Vojkovic odvezen ještě s jistým Mayerem (zřejmě se jednalo o Otto Mayera, úředníka Československých státních drah a zároveň představitele sionistického spolku Frýdek-Místek a člena výboru Židovské náboženské obce Frýdek-Místek). Zatímco Mayer byl ihned po příjezdu do Vojkovic donucen pod hrozbou zastřelení k okamžitému ilegálnímu překročení hranice, Geiringerův čas měl nastat teprve večer.

Prostředí bývalé Glesingerovy továrny na likéry mu zřejmě nebylo úplně cizí, její zakladatel Bernhard Glesinger byl totiž tchánem majitele koloredovské továrny na likéry Hermanna Löwa

a továrníka Aloise Lembergera. Ve 20. letech 20. století si areál továrny pronajal Max Jokl, který byl předtím spolumasitelem velkostatku Jesenec-Dzbel na Prostějovsku. V areálu dvora bylo několik bytových jednotek, v jedné z nich bydlela rodina Aloise Klanera. Geiringer se s nimi znal, protože Klanerův syn Max u něho kdysi pracoval jako řidič. Prostřednictvím Anny Klanerové, Maxovy matky, proto poslal vzkaz své ženě, aby mu přivezla kabát, nějaké oblečení, hůl, batoh a cestovní pas. Ta do Vojkovic dorazila okolo 19. hodiny večerní v doprovodu paní Weinrebové, která u Geiringerů nějaký čas bydlela po propuštění svého manžela, jenž byl Židem, z firmy Lemberger.

Nedobrovolný přechod hranice

Poslední hodiny na území protektorátu a nelegální překročení hranice do Polska popsal Ferdinand Geiringer takto: „Když nastal večer, vojáci, kteří nedělali nic jiného, než že nám nosili batoh a manželčin kufr, nás odvezli daleko k místu, kde byl mělký přechod přes řeku na polskou stranu hranice. Směli jsme si každý vzít s sebou pouze 100 korun českých a byl jsem upozorněn, že v případě návratu do protektorátu budeme zastřeleni. Vyšli jsme se tedy přes řeku Morávku do Polska a tápali ve tmě, až jsme se kolem půlnoci dostali do Bykovny Rudolfa Voznici v Dolních Tošanicích, u něhož jsme si v kurzu 1:12 vyměnili české koruny za polské zloté, popíjeli čaj a následně ho požádali, jestli by nám nemohl zajistit na brzo ráno taxi do Krakova.“ ■

Budova bývalé Glesingerovy likérky ve Vojkovicích, dnešní Koničkův dvůr.

Foto | Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

INZERCE FMP 1976/04

MYCÍ AREÁL

mycí tunel

- nejlepší myčka v ČR
- mytí textilními mikrovláknny
- neškrábe, šetří lak, obsluha

jednoduchost - kvalita - pohodlí

www.armacarwash.cz
otevřeno denně

ARMA

CAR WASH

S NAŠÍ PÉČÍ AUTO
NEZESTÁRNE...

Nové samoobslužné mycí boxy v areálu Arma Car Wash

Důl, který nikdy nezahájil těžbu uhlí, bude zasypán

Pamětníci mohou potvrdit, že už v dobách před rokem 1989 byl osud Dolu Frenštát v Trojanovicích nejistý. Přestože odborníci hovořili o zásobách milionů tun koksovateľného uhlí, které naše železářny potřebovaly, je ironií osudu, že z dolu, budovaného od počátku 80. let minulého století, nebyl nakonec vytěžen ani kilogram černého zlata. Po celou dobu své existence byla šachta v tzv. konzervačním režimu, který obnášel neustálé odvětrávání, odčerpávání vody, pravidelné prohlídky a údržbu vybudovaných obslužných provozů.

Nyní je bývalý důl v „péči“ pracovníků podniku Diamo a těžní jámy jsou zasypávány. Diamo převzalo šachtu společně s dalšími utlumovanými doly OKD před dvěma lety. Obec Trojanovice už má připraven rozvojový projekt Cérka, v rámci něhož budou využity všechny prostory areálu. Hlavními důvody pro likvidaci bylo dlouhodobé nevyužívání k těžbě a s tím související vysoké

Na zasypání v areálu dolu má být použito zhruba 200 tisíc tun hlusiny.

Foto | Archiv Diamo

roční náklady zhruba 40 milionů korun na jeho údržbu a také povinnost provozovatele provést při trvalém zastavení provozu v dolo jeho likvidaci.

Zásoby uhlí byly odepsány už před 20 lety. Přípravu likvidace zahájila už před převodem na Diamo společnost OKD. Na zasypání dolu má být použito zhruba 200 tisíc

tun hlusiny. Podle zástupce firmy Diamo byly provedeny finální montáže technologie na zasypání a od 12. září bude prováděn ostrý zásep těžních jam, který potrvá zhruba tři týdny. Na nebezpečný zásep přibude další vrstva zhruba 70 metrů betonu a na závěr bude důlní dílo opatřeno poklopem, který bude uvnitř prostoru těžní věže. Poslední plánovanou etapou likvidace je demolice některých povrchových objektů a rekultivace okolí areálu. Náklady na likvidaci dolu představují zhruba 155 milionů korun. Sanační práce by měly být kompletně ukončeny v roce 2027.

Závěrem lze konstatovat, že obyvatelé Trojanovic a blízkého okolí se ve většině s existencí Dolu Frenštát nikdy neztotožnili. V ne příliš dlouhé historii šachty došlo k několika poruchám podloží, které narušovaly již vyhloubené dílo. Odborníci označovali zvolené místo za nebezpečné díky tektonickým poruchám, které místní obyvatelé připisovali Radegastově pomstě a hněvu. ■

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT

Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Vítězslav Sachr
Adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek
Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: MAFRAPRINT, Pavelkova 7, Olomouc
Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká distribuční k.s. | Nevyžádané příspěvky nevracíme
Za obsah inzerce zodpovídá její zadavatel, nemusí odpovídat názoru redakce
Neoznačené foto pochází z archivu redakce | Datum vydání: 9. 9. 2023 | Náklad: 26 200 ks
Foto na titulní straně: Jiří Vítězslav Sachr

Inzerci vám rád zprostředkuje
Jiří Vítězslav Sachr
Tel.: 608 832 606
redakce@fmpatriot.cz, inzerce@fmpatriot.cz

www.fmpatriot.cz

INZERCE FMP 1973/07

Mint

rekonstrukce

Kompletní rekonstrukce na klíč

Kuchyně a nábytek na míru

Rekonstrukce koupelen

📞 731 698 871

www.mintrekonstrukce.cz

INZERCE FMP 1970/07

- Tepelná čerpadla alpha innotec
- Kotle na dřevo Blaze Harmony
- Instalace podlahového a ústředního topení
- Plynové kondezační kotle Broetje Heizung

www.hrusatop.cz

Tel.: +420 725 980 764, mail: d.hrusacky@email.cz, Místecká 176, 739 21 Paskov

SLOUPEK

Tak, milé děti, a už to máte za sebou. Dva měsíce prázdninového volna jsou nenávratně pryč. Možná je to z mé strany škodolibé, ale bohužel je to tvrdá realita života. Jedno je jisté, že až budete starší, tak si na léta strávená ve školách rády vzpomenete, věřte mi! Vedle znalostí získáte také nové kamarády, kamarádky a lásky. Později na ně budete častokrát myslet.

Když já zavzpomínám na ty svoje, dochází mi, že jsem jako bývalý fotbalista-žák hrál v jednom týmu s budoucím olympijským vítězem nebo bankovním obráncem. V klukovských letech jsem se proháněl a ukrýval jako německý voják nebo partyzán (on byl partyzán častěji, protože měl lepší dřevěný samopal) s budoucím špičkovým kriminalistou a díky své pozdější profesi měl možnost potkávat se, hovořit, psát rozhovory a fotografovat významné osobnosti našeho politického, kulturního, společenského a sportovního života i zcela obyčejné lidi. Nikdy jsem nevedl žádnou statistiku VIP, ale kdybyste se mě zeptali, kdo stál před mým objektivem, tak budu odpovídat jen ano – ne. A k tomu ano přidám i stručnou historii. Namátkou Jágr, Hašek, Gott, Kubišová nebo Mišík a také všichni prezidenti po roce 1989. Měl jsem tu čest zahrát si na kytaru nebo na klavír s Pavlem Novákem, Plavci, Petarem Introvičem, a dokonce jsem na klavír „přiučoval“ současného herce, textaře a hudebníka Vaška Koptu. A které fotoakce si cením nejvíce? Asi té, když před mým objektivem stál slavný světový operní pěvec José Carreras. Čekal jsem dlouho, než vyjde z jednoho ostravského hotelu, a pak na něho zakřičel: „Maestro, one photo, please!“ Usmál se, pokynul mi rukou a já mačkal spoušť. Celkem šestkrát! Už raději s tím vychloubáním končím a přidávám omluvu: Moc mě mrzí, že jsem ve svém minulém vzpomínání na začátky bigbitu a dobu před padesáti lety ve městě zcela zapomněl na dvě základní pěvecké a hudební osobnosti: nebožtíka Rudu Sackého (budíž ti země lehká, Rudó) a Milana Hornička (Milane, doufám, že ještě žiješ!) ze 100+1 dB.

Martin Sládek

Hasičský generál Vlček se rozplýval

„Stavba je krásná, opravdu na velmi vysoké úrovni,“ rozplýval se nad nově zrekonstruovanou zbrojnicí SDH ve Frýdku na Střelniční ulici generální ředitel Hasičského záchranného sboru ČR generálporučík Vladimír Vlček, který město navštívil v srpnu společně s náměstkem ministra vnitra Radkem Kaňou.

„U nás na takto vybavených stanicích slouží 24 profesionálních hasičů. Město investovalo finanční prostředky ve prospěch svých občanů velmi účelně. Frýdecká jednotka sboru dobrovolných hasičů absolvuje ročně na 200 zásahů a její činnost považují za ohromnou pomoc pro nás profesionální hasiče,“ vyslovil pochvalu Vladimír Vlček. Podobnou poklonu složil našim hasičům i městu samému náměstek ministra Radek Kaňa: „Výsledek je úžasný. Takto si představuji spolupráci

s městy. Z toho by si měla brát příklad i ostatní města v České republice,“ řekl Radek Kaňa. Slovy chvály nešetřil ani primátor Petr Korč, který oba návštěvníky doprovázel: „Na naše hasiče jsem velice hrdý. Opravili jsme jim zbrojnici, ta má nyní špičkovou úroveň. Zakoupili jsme i nový zásahový cisternový vůz a tady jediný rozdíl v technice mezi dobrovolnými a profesionálními hasiči je jen ten nápis na kapotě. Jsme rádi, že od profesionálních hasičů, dnes dokonce od šarže nejvyšší, slyšíme pochvalná slova. To nás těší. Občané Frýdku-Místku mohou mít klidné spaní. O jejich bezpečí se stará tato skvělá jednotka. Je tahounem, ale je třeba říct, že máme další jednotky dobrovolných hasičů, zejména v okrajových částech,“ zakončil svoji řeč.

Rekonstruovaná hasičská zbrojnice na Střelniční je poslední

Generál Vladimír Vlček s primátorem města Petrem Korčem

z počtu šesti sborů dobrovolných hasičů, o něž rovněž pečuje město. V roce 2017 vznikl program na obnovu hasičských stanic, který byl uvedenou největší rekonstrukcí zakončen. Tím vše nekončí, protože stále je co zlepšovat – především v technickém vybavení. ■

Kotlíkové dotace pokračují

Od počátku srpna pokračuje příjem žádostí o poskytnutí tzv. kotlíkové dotace. Tato pátá výzva je zřejmě poslední před nabytím účinnosti zákazu provozu kotlů, které nesplňují alespoň 3. třídu (Zákaz provozu kotlů od 1. září 2024).

Moravskoslezský kraj získal evropské prostředky na úhradu cca 1 300 výměn starých kotlů na pevná paliva 1. a 2. třídy za tepelné čerpadlo nebo kotel na

biomasu (pelety a dřevo). Výše dotace je 180.000 Kč na tepelné čerpadlo nebo 130.000 Kč na kotel na biomasu + příspěvek kraje 7.500 Kč každému žadateli. Na provedení výměny jsou dva roky. Kotlíkové dotace jsou určeny pro rodinné domy, byty v bytových domech a trvale obývané rekreační objekty, v kterých bydlí starobní důchodci, invalidní důchodci 3. stupně a občané, kteří pobírají příspěvek na bydlení.

Pro další informace a pomoc s vyplněním žádosti o dotaci se mohou zájemci telefonicky a písemně obracet na kotlíkovou linku: 595 622 355 a e-mail: kotliky@msk.cz nebo v kotlíkové kanceláři A106 v budově krajského úřadu na adrese 28. října 117, Ostrava. Podmínky programu a žádost o dotaci naleznou zájemci na internetových stránkách Moravskoslezského kraje a na webových stránkách lokalni-topeniste.msk.cz. ■

Zastávky na bývalém autobusáku v rekonstrukci

Zřejmě až do konce října letošního roku bude trvat odstávka autobusové zastávky na bývalém autobusovém nádraží v Místku. Autobusy budou zastavovat v ul. Politických obětí.

Důvodem je oprava ocelové konstrukce nad nástupištěm, která již není v dobrém technickém stavu. Některé prvky původní zastávky budou zachovány, a navíc je doplní střešní osvětlení a elektronická tabule s časy odjezdů jednotlivých linek. Celé nové dílo by se mělo opticky propojovat

s parkem. Řidiči nemusí mít obavy z větších dopravních komplikací, protože objížděná trasa je vedena

přes přilehlé parkoviště v pruzích vedených souběžně s uzavřenou komunikací. ■

Vodní vaky pomáhají stromům

V minulosti jsme již několikrát psali o využití vodních vaků při zavlažování stromů městské zeleně. Speciálními vaky na vodu byly např. vybaveny mladé stromky u rybníka Řehánek, v sadech B. Smetany, v ulicích V. Závady, Bruzovské a mnoha dalších.

Radnice v posledních týdnech, kdy v celé Evropě panovalo tropické počasí, změnila způsob uvázání vodních vaků u stromů. Úvazek přímo na kmen stromu může mít negativní vliv, protože při

této metodě dochází k přehřívání kmene, a navíc zvýšená vlhkost podporuje bujení houbových chorob. Proto jsou vaky uvazovány k tyčím, které stromkům vytvářejí

podporu při jejich růstu. Vlaha se díky tomu dostává více ke kořenům, čímž se rozvíjí celý kořenový systém stromu do šířky a díky tomu se stává strom stabilnější a má větší schopnost absorbovat vláhu ze širšího okruhu. Oba systémy úvazků budou na podzim vyhodnoceny odborníky. V letošním roce pro závlahu městských stromů dodal 150 kusů pytlů Pivovar Radevast a dalším pozitivem jsou i nádrže pro záchyt srážkové vody z budov 5. ZŠ a ZŠ ve Skalici. ■

Činnost asistentů prevence kriminality obnovena

Na zlepšení bezpečnostní situace, stavu veřejného pořádku a snížení kriminality ve městě se v rámci městské policie starají nově dva asistenti prevence kriminality.

Jedná se o znovu zavedené pozice a všichni si od tohoto opatření slibují hlavně pořádek ve vyloučených a zájmových lokalitách města (HD Permon a Paskov) anebo okolí Frýdy. K zájmovým lokalitám rovněž patří okolí škol,

kde preventisté zajišťují, aby tu nedocházelo k přestupkům nebo páchání trestné činnosti, ke které patří i šikana. Oba asistenti nemají status úřední osoby nebo další zvláštní oprávnění, přesto mnohdy řeší přestupkové jednání sami na místě anebo na pomoc přivolávají hlídku městské policie. Jejich činnost plánuje a sleduje tzv. mentor, který pochází z řad městské policie. Současně pečuje o jejich

další vzdělávání, profesní i osobní rozvoj.

„Asistenti prevence kriminality byli bývalým vedením města v roce 2020 zrušeni. Osobně jsem opatření považovala za chybné, a proto jsem byla ráda, když se podařilo vytvořit dvě pracovní místa a „staronové asistenty“ znovu přičlenit k městské policii,“ uvedla náměstkyně primátora Leona Sárköziová. ■

Noc literatury proběhne ve městě letos podruhé

Současná literatura, netradiční místa jako kostel, knihkupectví, knihovna a vinárna, známé tváře – taková je Noc literatury. Akce, která se 20. září koná v mnoha českých i zahraničních městech, proběhne letos u nás ve městě podruhé a zájemcům na čtyřech místech nabízí unikátní propojení neobvyklých prostor, osobité interpretace a literárního textu.

Více o celém projektu na webu www.nocliteratury.cz. ■

INZERCE FMP 1968/07

Komínictví BUMBALA

+420 724 921 728

bumbala.lukas@seznam.cz
www.kominictvibumbala.cz

INZERCE FMP 2037/01

✂

Letní slevy až 30%

- ✓ Servis a oprava oken
- ✓ Výměna sítí proti hmyzu
- ✓ Výměna žaluzií

+420 722 903 771

FRYDEK.VOLITASERVIS.CZ

VOLITA + **SERVIS**

INZERCE FMP 2022/01

**Sousedě,
základem
pohody je
stabilita**

**Internet,
který nepadá**

JSME VÁM NEJBLÍŽ **Nej.cz**

Veřejný ateliér Rosenfeld ve Frýdku-Místku nabízí zájemcům výtvarné kurzy i asistovanou malbu

S výtvarníkem a místním patriotem Sašou Mosiem jsem se sešel v prostorách budovy bývalé prádelny na ulici Josefa Lady v Místku, které před několika lety proměnil ve veřejný výtvarný ateliér. Obklopeni malířskými stojany a desítkami obrazů jsme spolu hovořili nejen o činnosti a poslání ateliéru, ale také o setkání výtvarníků a zájemců o umění – Beskydském Montmartru.

► Jiří Vítězslav Sachr

Co tě přivedlo k malování?

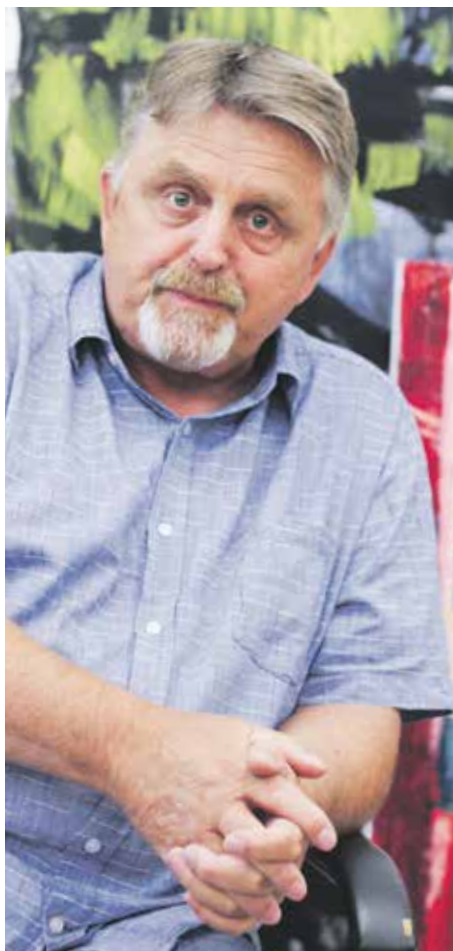
Už od raných dětských let jsem projevoval své vlohky. Kreslení po nábytku a zdech domova donutilo rodiče, aby mě svěřili do laskavé péče akademické malířky Elišky Servátkové. Do jejích hodin v Lidové škole umění na frýdeckém Kostikovově náměstí jsem docházel nepřetržitě od předškolního věku až po druhý ročník na průmyslovce. Říkala mi: „Ty musíš studovat výtvarno!“ Jenže režim a jeho soudruzi ze mě chtěli mít horníka. Přestože jsem absolvoval přijímací zkoušky snad na všech uměleckých středních školách v tehdejším Československu, hlásil jsem se i na keramickou školu v Bechyni, nebyl jsem na žádnou z nich přijat. Po zásahu StB jsem byl donucen ukončit studia na Akademii Sztuk Pięknych v polském Krakově, nicméně nevzdal jsem to a soukromě docházel do ateliérů malířů Karla Konderly a později i Edwina Rožnovského.

Před pěti lety jsi zakládal spolek malířů Rosenfeld, nesoucí divčí jméno Elišky Servátkové, jehož hlavním počinem je založení Veřejného malířského ateliéru. Daří se její odkaz naplňovat?

Tři roky jsem pobýval v Anglii, kde jsem navštěvoval něco podobného. Líbilo se mi tam. Angličané jsou zvyklí na spolkový život a sdružují se podle svých zájmů do komunit. Každý týden připravovali besedy spojené s výstavou některého z členů. Po návratu domů jsem se rozhodl vybudovat obdobný projekt v našem městě. Rosenfeld jsme otevřeli v roce 2018, 6. září slavíme první půlkulatiny. Prvotní zájem byl nad očekávání. Dobře nastartovanou činnost ale zhatila pandemie covidu, která na čas přerušila naši činnost. Někteří už k nám zpátky nenašli cestu, uzavřeli se v obavách z nákazy ve svých domovech. Vystihuje to zde umístěný obraz Zajatec vlastních strachů. Věřím ale, že i tento náš rozhovor přispěje k jejich návratu, že se o nás dozví i další zájemci, kteří by v sobě rádi objevili výtvarníka. Takoví, kteří jako já kreslili v dětství po zdech a nábytku...

Jakou nabídku činností ateliér zájemcům předkládá?

Pro zcela nepolíbené začátečníky pořádáme kurzy kreslení se zapojením pravé hemisféry, pokročilejším pak nabízíme základy malby akrylovými a olejovými barvami, ale také tzv.

asistovanou malbu. O co jde? Je to služba, která je svou funkcí někde mezi kurzem a samostatnou prací. V podstatě se jedná o poradenství. Každý si pracuje na svém. Návštěvník se může kdykoliv beze studu nebo pocitu obtěžování zeptat na cokoli kolem malby a její techniky. Doporučím, kdy použít štětec nebo špachtli, vysvětlím, jak vytvořit nějaké efekty, jak zvládnout kompozici a správně namíchat a ředit barvy. Ateliér je vybaven vším, co ke své práci potřebuješ. Stojany, manipulačními skříňkami – jediné, co si přineseš, jsou vlastní barvy a ani tehdy není problém, pokud bys je třeba zapomněl nebo ti některá došla.

Zvažoval jsem, že bychom prostory nabídli také studentům středních uměleckých škol. Je pro mě nepředstavitelné, že bych zadání školního domácího úkolu tvořil doma mezi gaučem a postelí v panelákovém bytě. Dovedu si také vybavit, že by se zde u malířských stojanů scházeli s paletou barev a tvořili v dopoledních hodinách senioři.

V sobotu proběhl ve frýdeckém Faunaparku Beskydský Montmartre, jehož jsi duchovním otcem...

Zamiloval jsem se do jihu Evropy – Francie, Itálie, Španělska. Myšlenkou uspořádat

pro milovníky umění přehlídku pod širým nebem jsem se inspiroval na pařížském Place du Tertre, jen pár metrů od kostela Saint-Pierre de Montmartre. Výtvarníci a karikaturisté shromáždění na náměstí malují a kreslí, pokoušejí, baví se spolu a popíjejí víno. Mezi nimi se proplétají všichni ti turisté z Číny, Japonska, Jižní Korey a dalších zemí... Úžasná atmosféra v kulisách prostor, které byly na počátku minulého století centrem moderního umění. Mnoho umělců, kteří se postupem doby stali světově proslulými, mimo jiné Picasso, Salvador Dalí a Toulouse-Lautrec, tady bydlelo a pracovalo.

Nejsem ale v Česku první, koho napadlo přenést tuto náladu do našeho prostředí. V červnu zorganizoval Honza Severa už devátý ročník Polabského Montmartru v zámecké zahradě v Brandýse nad Labem. Malíři, sochaři, grafici a kreslíři, šperkaři i keramici – na dvě stovky vystavujících a davy návštěvníků. Řada dílen a workshopů pro malé i dospělé. Live street art – Caer8th, divadlo pro děti, hudební program. Před naším prvním ročníkem jsem mu telefonoval, jestli mu nebude vadit, když něco takového zorganizujeme u nás pod Beskydami. „Vůbec ne, jen houšť, běžte do toho!“ říkal. Když se nad tím zamyslíš, tak těch přehlídek pro výtvarníky je jako šafránu. Jsme tady taková tkalcovsko-valčířsko-havířsko-hutnická enkláva. Musíme to zlomit!

Jaký je zájem? Ve Faunaparku proběhl už třetí ročník, máš možnost srovnávat.

Vloni byla šílená prognóza počasí. V pátek jsem vše nainstaloval a v sobotu jsem tam jel smířen, že to zbojím. Najednou vyšlo slunce. Sprchlo až odpoledne, ale byla to jenom přeháňka. Své stánky rozbalili výtvarníci, kteří se meteorology nenechali odradit. A návštěvnost byla také vyšší než u prvního ročníku. Pro letošek jsme tam nahoře objednávali modré nebe s několika mráčky a vyšlo to. Jsme otevření všem – profesionálům i amatérům, pokročilým i začátečníkům, dospělým i dětem. Kromě výtvarníků, sochařů a fotografů dáváme prostor i performerům, básníkům a spisovatelům. V doprovodném programu vystoupili Ivan Urbánek s pořadem Písničkový slabikář, Literáti Petra Bezruč s hudebně-literárním pásmem Poezie v písních – písně v poezii, zpěvačka Silvie Bee se svým francouzským šansonem a Sedl Band to vše uzavřel pohodovou country muzikou. Pro každého bylo připraveno něco, věřím, že zde každý nalezl kousek toho svého a odpoledne se všem přítomným líbilo. O tom, že se festival dostává do širšího povědomí, svědčila i docházka veřejnosti z širokého okolí. Dorazili lidé nejen z Frýdku-Místku, ale i z okolních obcí, Ostravy, Kopřivnice a Nového Jičína. No, letošek už je tedy za námi a já přemýšlím, čím bychom zpestřili příští ročník... ■

Zahranční odborné stáže studentů napříč Evropou v rámci programu Erasmus+

POJ-FM poskytuje svým studentům vysoce komplexní vzdělání a výuka odborných předmětů jde ruku v ruce s jazykovou připraveností. V rychle se globalizujícím světě nelze podcenit důležitost mezinárodního pohledu a mezikulturního porozumění. V této snaze podniká naše škola významné kroky tím, že se již několik let účastní různých projektů Erasmus. V rámci těchto projektů vyjíždí naši studenti na třítydenní nebo tříměsíční praxe do zahraničí, kde získají praktické znalosti v oboru, vyzkouší si komunikaci v cizojazyčném prostředí a poznají jinou kulturu. Zároveň se osamostatní, posílí své sebevědomí a načerpají praktické zkušenosti. Na konci stáže získávají účastníci doklad o získané praxi, tzv. Europass – mobilita, který uznávají zaměstnavatelé a vybrané VŠ v celé EU. Europass usnadňuje účastníkům stáží získání pracovního místa.

V minulém školním roce vycestovalo 60 studentů napříč všemi obory na třítydenní praxi do 6 evropských zemí. Navštívili slunné

destinace jako Kypr, Maltu, Španělsko i španělskou Mallorcu. Ve výběru zemí nechyběly ani severnější položené země jako Nizozemsko, Norsko či anglicky mluvící Irsko. Německy hovořící studenti vyrazili i k našim sousedům do Rakouska, kde měli možnost nejen si vyzkoušet moderní strojírenské technologie a volné chvíle trávit lyžováním v Alpách. Sedm dobrodruhů vyrazilo dokonce na tříměsíční praxe na Mallorcu, Maltu, do Irska a Německa.

Kvalitní výuka se samozřejmě opírá o kvalitní pedagogy, kteří se neustále vzdělávají, a osobnostní rozvoj jim není cizí. Z projektu z roku 2021 vyjelo 7 pedagogů do 5 zemí na školení týkajících se převážně moderních technologií, ale i divadla a různých efektivních didaktických strategií. I v průběhu minulých prázdnin se učitelé vzdělávali v oblastech výuky cizího jazyka, zabývali se pozitivním myšlením, inovacemi ve vzdělávání a mnoha dalšími zajímavými tématy. Dva pedagogové vyrazili do Finska, dva na Maltu,

dva do Španělska, jedna kolegyně odletěla na Island, dva do Itálie, jedna do Nizozemska a jeden do Norska.

Naše škola na základě realizace velmi kvalitních projektů získala v roce 2020 tzv. Akreditaci Erasmus+. V důsledku toho můžeme vysílat další a další studenty na

odborné stáže do zahraničí až do roku 2027. Všechny projekty jsou financovány Evropskou komisí. Nakonec bychom chtěli poděkovat Domu zahraniční spolupráce za jejich podporu a spolupráci při přípravě a realizaci projektů Erasmus+. ■

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

INZERCE FMP 2035/01

INZERCE FMP 2040/01

MYSLÍKOVSKÝ DŘEVORUBEC

DŘEVORUBECKÁ SOUTĚŽ TRAVNATÉ HŘIŠTĚ
MYSLÍK

- PREZENTACE FA MILWAUKEE
- MOBILNÍMI VOZY - DŮM A ZAHRADA
- PREZENTACE AKU PROGRAMU HUSQVARNA
- KONÍCI, LUKOSTŘELCI, ŘEZBÁŘ, KOVÁŘ,
- UKÁZKA LESNICKÉ TECHNIKY,
- VÝSTAVKA HISTORICKÝCH PIL, FOTOKOŮTEK
- DĚTSKÝ PROGRAM
- PROBĚHNE DRAŽBA DŘEVĚNÝCH SOCH

16. 9. 2023

PREZENTACE: 12:00
START SOUTĚŽE: 13:00

**HLAVNÍ CENA:
MOTOROVÁ PILA**

STARTOVNÉ: 250,-
(V CENĚ JE OBČERSTVENÍ)

BLIŽŠÍ INFO NA TEL:
777 587 866

OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

POŘADATEL **SDH MYSLÍK**

NA AKCI BUDE PŮRÍZOVANO REPORTÁŽNÍ FOTO A VIDEO
PRO POTŘEBY ZVEŘEJNĚNÍ V ODBORNÉM ZPRÁVODAJI
WEBU APOD. ZMĚNA PROGRAMU VYHRÁŽENA

AUTOBUSOVÉ ZÁJEZDY Z FRÝDKU MÍSTKU DO MAĎARSKÝCH LÁZNÍ THERMAL HOTEL VISEGRÁD

23.9 - 27.9. - cena 7.750 Kč/os. v ceně: doprava, polopenze, vstupy do termálů
27.9.-1.10. - cena 7.790 Kč/os. v ceně: doprava, polopenze, vstupy do termálů

PARK INN ZALAKAROS

15.-19.10. - cena 7.400 Kč/os. v ceně: doprava, polopenze, vstupy do termálů

✂️ Kupón v hodnotě **400 Kč** na slevu.
Platí pro osoby 60+
Při rezervaci na webu www.geovita.cz
použijte kód: "Autobus senior"

+420 588 208 208 WWW.GEOVITA.CZ

Naslouchal jsem vyprávění neuvěřitelných příběhů svých přátel, které bych sám nikdy nevymyslel

Do chvíle, než mi můj známý z Palkovic vyprávěl o chlapíkovi, který jim v autobusu četl během cesty do práce z notesu své povídky, jsem Antonína Szkanderu neznal. Všichni se na jeho příběhy tehdy těšili, byly plné humoru a cesta do ostravských hutí cestujícím dělníkům rychleji uběhla. Od té doby uplynulo několik desetiletí a z tehdejšího vypravěče se stal autor povídkových knížek. Dnes jich má na kontě celkem osm a brzy prý přibudou další...

► Jiří Vítězslav Sachr

Co vás přivedlo k psaní povídkových knih?

Asi bych se měl vrátit až do svých dětských školních let, tam jsou počátky veškerého mého psaní. Jednou v zimě jsme s dalšími spolužáky soutěžili ve sklužu po podlaze školní chodby. Byla mokrá od sněhu, který nám při vstupu do budovy opadával z obuvi a v teple se na hladkém povrchu proměnil v kluzké kaluže. Rozběhl jsem se a jako na klouzačce sklouzl několik metrů až na její konec, kde stál na podstavci hlíněný květináč s ozdobnou kytkou. Narazil jsem do něj, květináč se převrhl a jeho obsah skončil na podlaze. Ze dveří vedlejšího kabinetu vyšel ředitel a se slovy: „Pojď za mnou, kloučku,“ mne vyzval ke vstupu dovnitř. Domlouval mi: „Přece se nemůžeš takto chovat, vždyť už ti na bradě raší první fousy...“ Byl pátek, následující den pořádala škola lyžařské závody a on mi dal za trest vypracovat z této soutěže písemnou reportáž, kterou jsem mu měl v pondělí ráno předložit.

Ředitel zmínil, že už vám rostou fousy. Kolik vám bylo let?

No, nevím, co tam viděl. Chodil jsem do čtvrté třídy, takže deset jedenáct let. (smích)

Poradil jste si se zadaným úkolem. Co říkal na výsledek?

Sledoval jsem, jak mu těkají oči z řádku na řádek. Kroutil se, nelíbilo se mu to. „Takhle se to přece nedělá,“ kriticky můj text zcela rozcupoval a doporučil mi, jaké změny mám zapracovat, co a jak upravit. V dalších dvou dnech si přizval ještě dva pedagogy – jedním z nich byl spisovatel Władysław Sikora, a společně jsme nad textem seděli, až jsem ho dovedl do konečné podoby, kdy se jim líbil. Odeslali

ho s žádostí o zveřejnění do tehdejších redakcí týdeníku Ozvěny, deníku Nová Svoboda a polskojazyčného Glosu Ludu.

Otiskli vám jej?

Reportáž na dvě a půl stránky v Ozvěnách vykrátily na asi šest řádků, v Nové Svobodě toho vyšlo ještě méně. Zveřejnili strohou informaci o závodech a uvedli vítěze. Nicméně od té doby jsem o škole a jejích akcích psal pravidelně. Ředitel texty posílal do všech redakcí okresních a krajských novin, přispívat jsem začal také do Pionýrských novin a Gazetky pioniera. Jako nejlepší dopisovatel jsem se měl zúčastnit setkání s prezidentem Antonínem Novotným. Ještě než ale k akci došlo, vedení komunistické strany Novotného donutilo prezidentský úřad opustit a stáhnout se z politického života.

Nezmínili jsme, že jste tehdy psal a publikoval pouze polsky.

Mým mateřským jazykem je polština. Původem jsem Polák a vyrůstal jsem v národnostně-kulturním polském prostředí. V době studií na fakultě žurnalistiky Univerzity Karlovy v Praze jsem přispíval do redakcí Glosu Ludu, Třineckého hutníku, kulturně-spoločenského časopisu Zwrot, spolupracoval jsem také s Polským kulturním střediskem v Praze a ze všech jsem měl příslib možnosti budoucího zaměstnání.

Nakonec vás ale po škole všude odmítli. Co se stalo?

Uspokojivou odpověď na tuto otázku jsem nikdy nedostal. Mými mentory na profesní dráze budoucího žurnalisty byly v šedesátých letech ikony literárního světa na Těšínsku – Władysław Sikora, Wilhelm Przewczek a Henryk Jasiczek, kteří se ostře vymezili vůči okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy

Antonín Szkandera se narodil 17. ledna 1949 v Mostech u Jablunkova, kde prožil své dětství. Po absolvování Střední všeobecné vzdělávací školy v Českém Těšíně vystudoval fakultu žurnalistiky Univerzity Karlovy v Praze. Pracoval jako redaktor, editor a korektor v několika redakcích, vydavatelstvích a rozhlasových studiích. Dosud vydal osm povídkových knížek: Trhněte si ploutvi! (2004), Na rybách je lépe než na světě (2006), Čtení na háčku (2007), Neučte kapra plavat! (2009), Když ticho mluví (2011), Zakázané léto (2014), Některé vlaky se nevracejí (2017) a Domek z papíru (2019).

v roce 1968 a kterým v následujících letech normalizační režim zakázal veškerou publikační činnost. Mou spoluprací s nimi a mou účastí ve studentské stávce v roce 1968 mi jeden člověk slovy: „A ty se divíš?“ nepřímo zdůvodnil, proč jsem pak tyto redakce obcházel s žádostmi o práci marně.

Uplatnění jste ale našel v ostravské Nové Svobodě...

To až později, ještě předtím jsem pracoval na kulturním odboru Okresního národního výboru ve Frýdku-Místku. Ubíjející úředničina, během které jsem měl naštěstí možnost redakčně spoluvytvářet podnikové noviny Slezanu Textilák. Bez toho

bych se snad z toho stereotypu zbláznil.

Do Nové Svobody jsem nastoupil víceméně náhodou. Byl jsem ve správný čas na správném místě. S kolegou jsme seděli na schodech v mezipatře druhého a třetího patra budovy Domu tisku v Ostravě, když kolem nás procházel zástupce šéfredaktora. „Co tady tak sedíte, synci?“ ptal se a já si mu postěžoval, že místo psaní zpracovávám statistiky kulturní a zájmové činnosti v okrese. „Jestli chceš, tak tě беру!“ Odpověděl jsem mu, že neumím psát česky, že jsem dosud vše publikoval v polštině. „Já ti věřím, naučíš se!“ řekl a stiskl mi pevně ruku. V redakci jsem si prošel všemi odděleními. Začínal jsem se psaním krátkých zpráv a sloupků, později dělal i rozsáhlé rozhovory, pracoval jako korektor i vedoucí vydání. Prožil jsem tam až do důchodu celý svůj aktivní profesní život.

V roce 2004 vyšla vaše knižní prvotina Trhně se ploutví, o rybářích a sezeních u vody pojednává i další publikace, vydaná o dva roky později. Co vás mezi rybáře přivedlo?

Někdo tomu nemusí sice věřit, ale novinářina a práce v redakci byly a jsou obrovsky stresující. Zcela platí slova klasika, že není nic staršího než včerejší noviny. Tomu byl podřízen chod celé redakce. Jedna uzávěrka stíhala druhou, co se nestačilo zařadit do prvního ranního vydání se muselo objevit v dalším, které šlo na pulty trafik o pár hodin později.

Už dříve mě kamarádi lanařili, abych šel s nimi k vodě na ryby. Chodívali na Bašku. Nejdříve jsem si říkal, co tam s nimi budu dělat? Sedět na břehu, čučet na splávek nahozené udice, vždyť to musí být nuda... Nakonec jsem se

Kniha Domek z papíru se dočkala slavnostního křtu až letos na jaře. Jejím kmotry byli Dalibor Kališ a Eva Kotarbová.

nechal přesvědčit a k vlastnímu překvapení tam našel ztracený vnitřní klid a pohodu. Veškeré starosti a stresy jako by zcela pominuly, najednou jsem tam seděl s čistou hlavou a naslouchal vyprávění jejich neuvěřitelných zemitých příběhů, které bych nikdy sám nevymyslel, ty mohl stvořit jedině život. Toto poznání pak dalo název mé druhé knížce Na rybách je lépe než na světě. (úsměv)

Prý jste své povídky předčítal spolecestujícím v sichtovním autobuse. Jeden z nich na to rád vzpomíná. Byli to jen vaši vděční posluchači, nebo se k obsahu vyjadřovali i kriticky?

Na ty chvíle také rád vzpomínám, bylo to ještě mnoho let

před vydáním mé první knížky. Autobus vypravovaný ze Slovenska do Ostravy nabíral na předem dohodnutých místech pracující v hutích. Nebyly to klasické autobusové zastávky, stávalo se po většinou u některé z hospod, kde se cestující stačili před nastoupením občerstvit, občás mezi námi kolovala nějaká láhev i během jízdy. Vždy se ptali: „Jede dnes ten pisálek?“, přisedali a naslouchali mému čtení. Občas něco zkritizovali, radili, jak by se postavy z vyprávění měly zachovat. Často přicházeli s vlastními příběhy a náměty, kterým jsem dával ve svých dalších povídkách nový život.

Dosud jste napsal a vydal osm knížek. Zatím poslední je Domek

z papíru z roku 2019, kterou jste ale křtil až letos na jaře. Proč?

Mezi první a dosud poslední knihou je časový předěl patnácti let. Jako autor i jako člověk se přirozeně vyvíjím a řekl bych, že se to odráží také v celkovém zpracování a podobě mých povídkových textů. Jestliže první dvě brožury obsahují odlehčené a humorné příběhy o rybářích a světě lidiček sedících s nahozenými pruty na břehu, Domek z papíru přináší intelektuálně vyzrálejší polohu textů, ve kterých si na několika osudových příbězích všimám, že v životě člověka jsou kromě krásných a veselých okamžiků i chvíle plné smutku a hořkosti. Lidé mají svá království, na která jsou hrdí a pyšní, bojují za ně dlouhá léta, někdy i celý život. Zdá se jim,

INZERCE FMP 1972/07

INZERCE FMP 2025/01

www.auta-lpg.cz

☞ Montáže LPG
☞ Revize LPG-CNG
☞ Servis

776 226 998
Kunčičky u Bašky 66

KAMENICTVÍ

- KOMPLETNÍ ŽULOVÉ HROBY
- OPRAVY, BROUŠENÍ A REKONSTRUKCE STARÝCH HROBŮ
- SEKÁNÍ A OBNOVA PÍSMO
- MONTÁŽ HROBOVÝCH DOPLŇKŮ - LAMPY, VÁZY, OKNA...

Vladimír Fuka
tel.: 704 831 454

Mojmír Adamčík
tel.: 773 732 214

e-mail: afkamenictvi@seznam.cz

že jejich kréda, cíle, vědomosti i schopnosti jsou pevné jako skála, správné a jedinečné. Nakonec ale mnozí z nich zjišťují, že se jejich velké sny nikdy neuskuteční, že je v nich něco chatrného a stačí jen malý závan větru a vše se rozplyne a nic z nich nezůstane. Království se stává jen pouhým domkem z papíru – odtud název knihy, a záleží pouze na každém z nás, zda si ho uchová, posílí, posune kupředu nebo ho zcela zničí...

Domek z papíru jsem vydal sice už před čtyřmi lety, ale k jeho slavnostnímu křtu mohlo dojít až letos na jaře. Nejdříve do toho vstoupila pandemie covidu, později zase moje nemoci.

Máte také svůj vlastní domek z papíru?

Každý z nás ho má. Je jich bezpočet, ale uvedu jeden. Pocházím z Pobeskydí, rodiče měli hospodářství. Jednoho dne nám všem otec sdělil, že nás už naše půda neživí. Nestačí mít pole, dobytek, koně, když země dává více kamení než obilí a brambor. Můžeme se na ní plahočit a dřít od rána do večera a k ničemu to

Společně se svým vnukem na oblíbeném místě přehrady Olešná.

nebude. „Dám pole do družstva a půjdu do Třince – do železáren,“ rozhodl se. Sedlák prostě zjistil, že i když je půda jeho život, přesto od ní musí odejít – nelze z ní získat, co tam není. V jeho životě se objevila překážka, kterou se rozhodl překonat. Mohl na této křižovatce zůstat stát a nic neřešit. Nebo se vydat jiným směrem – každopádně každé z těch rozhodnutí by mu přineslo změnu. Zda k lepšímu nebo horšímu ukáže vždy čas. Také já jsem šel

do železáren – k podbíjení kolejí u vysokých pecí – než mě přijali na vysokou školu...

Knihy si vydáváte sám nebo prostřednictvím některého z vydavatelství?

Výrobu všech osmi knih jsem řešil přes jedno ostravské vydavatelství, ve kterém jsem dříve sám pracoval. Něco se tisklo v Ostravě, něco v Havířově a Opavě, vždy s ohledem na finanční náklady a kapacity tiskáren. A co se týče

distribuce na pulty knihkupectví, to bylo náročnější. Z větší části mi prodej zajišťují rybářské organizace, které je nabízejí svým členům. A musím dodat, že úspěšně – dříve vydané tituly jsou vesměs vyprodané.

Chodíte stále na ryby? Píšete? Mohou se vaši čtenáři těšit na něco nového?

Rybaření už zůstane navždy součástí mého života, stejně jako psaní povídek. V současnosti mám rozpracované další dvě knížky. Jednu už jsem chtěl vydat vloni, ale situace na trhu s papírem, energiemi a tiskem mě přinutila vše odložit a vyčkat. Myslím, že příští rok už bude na tyto věci příznivější. Takto se vracím k již napsanému, provádím úpravy textu, škrťám a často se ocitám znovu a znovu na začátku. A když nakonec najdu tu správnou cestu, zjistím, že hrdinové mých příběhů nechtějí jednat tak, jak jsem jim ve svém psaném projevu předurčil. Prostě by rádi žili trochu vlastním životem. Snaží se mě ovlivnit při psaní, přesvědčit, že pravda je někde jinde...

INZERCE FMP2023/01

Pravidelný příjem 150 000 Kč pro Vaše SVJ, pro Váš dům

FVE pro panelové a bytové domy

Investice 840 000 Kč – roční příjem do pokladny SVJ 150 000 Kč

Vy vyrobíte, pokryjete si společnou elektřinu, zbytek My odkoupíme a peníze si Vy rozdělíte.

Uděláme **ZADARMO** zaměření střechy, kalkulaci a kompletní zabezpečení.

www.prouddomu.cz

tel.: 606 920 570

e-mail: info@prouddomu.cz

Upozornění: Objednejte si zaměření střechy a konzultaci co nejdříve, akce platí do konce roku 2023

Letošní Beskydský Montmartre ve Faunaparku se vydařil

Foto | Jiří Vítězslav Sachr

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

► Kateřina Janásová

Foglarova ulice

Místecká Foglarova ulice snad ani ulicí v pravém slova smyslu není: z rušné, auty naplněné ulice 17. listopadu přechází v cestu se zpevněným povrchem obklopenou zelení, stromy, ústící do luk a polí.

A taková ulice nese jméno osobnosti spojené s přírodou, s volností, s dobrodružstvím. Spisovatel, redaktor dětských časopisů, skaut Jaroslav Foglar-Jestřáb se narodil v Praze 6. července 1907. Kromě pár roků strávil celý život v Praze. Po ukončení obchodní školy roku 1924 pracoval několik let jako fakturant. Těsně před 2. světovou válkou získal redaktorské místo v nakladatelství Melantrich, když v roce 1935 tato instituce právě na jeho popud začala vydávat časopis pro mládež Malý, později Mladý hlasatel. Načas také redigoval časopis Junák, po válce časopis Vpřed a počátkem 60. let 20. století také spolupracoval s časopisem ABC. Vedle toho se věnoval psaní

pro mládež o prostředí, které znal, inspiroval se vlastními zážitky a zkušenostmi. Napsal něco přes dvacet knih, z nichž většina byla vydána několikrát a vydávána je stále: Hoši od Bobří řeky, Chata v Jezerní kotlině, Pod junáckou vlajkou, Kronika Ztracené stropy a další. První byla povídka Vítězství (1923), poslední pak román Modrá rokle (1994). Několik let

pracoval J. Foglar jako vychovatel učňů a studentů středních škol, nakonec se však stal spisovatelem „na volné noze“. Kromě nejznámějšího komiksu Rychlé šípy, kresleného zprvu JUDr. Janem Fischerem, poté Marko Čermákem, vytvořil např. komiks Kulišáci, K pramenům neznámé řeky. Napsal také divadelní hru Tábor ve Sluneční zátoce.

Svůj život se skautingem spojil někdy kolem roku 1920. Přijal přezdívku Jestřáb. V létě roku 1925 vedl svůj první skautský tábor na Sázavě, o dva roky později se stal vedoucím oddílu Dvojka a zůstal jím bezmála 60 let, ač někdy byla činnost i poloilegální – za války či v období normalizace.

Foglarovo dílo se stalo námětem seriálů (Rychlé šípy 1969, 1993), divadelní hry (Rychlé šípy-Slovácké divadlo Uherské Hradiště od r. 2000) i opery-muzikálu Rychlé šípy. V roce 1996 získala nově objevená planetka jméno Foglar, v roce 1997 a 2022 proběhly v Praze rozsáhlé výstavy s námětem Foglarových hrdinů. V roce 2002 byla založena Skautská nadace Jaroslava Foglara. V roce 2017 dostal medaili Za zásluhy in memoriam. Od téhož roku slouží byt J. Foglara ke stipendijním pobytům překladatelů knih pro děti a mládež.

Jaroslav Foglar zemřel v 91 letech 23. ledna 1999 v Praze, pohřben je na Vinohradském hřbitově. ■

INZERCE FMP 2034/01

INZERCE FMP 1967/07

VYUŽIJTE PŘÍZNIVÉ PODZIMNÍ CENY A ZAJÍMAVÉ SLEVY

Nechte vstoupit do svého domova více světla, okolní přírody a prostoru. Pořídte si nová okna za nižší ceny. Rádi vám zpracujeme nabídku.

Akce platí do 30. 9. 2023

OBCHODNÍ KANCELÁŘE VE VAŠEM REGIONU:

OSTRAVA ostrava@pramos.cz, 775 591 346
 OPAVA opava@pramos.cz, 775 591 357
 NOVÝ JIČÍN novyjiicin@pramos.cz, 775 591 361
 800 100 111, více na www.pramos.cz

Pomůžeme Vám se získáním dotací z programu Nová zelená úsporám light plus

SBĚRNÉ DVORY S.R.O.

VYKUPUJEME

- ZA HOTOVÉ PAPÍR A AKUMULÁTORY
- PŘEVODEM NA ÚČET ŽELEZO A BAREVNÉ KOVY
- ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘÍZENÍ
- VAŠE DOKUMENTY SKARTUJEME A JEŠTĚ VÁM ZAPLATÍME!

Svazarmovská 88, FM, Bahno tel.: 558 434 321, 723 188 472
 Ostravská 103, Sviadnov tel.: 558 655 075, 602 510 018
 fax.: 558 655 607
 J. Matěje 515, Brušperk tel.: 558 666 441, 606 476 330
 Okružní ulice, Frýdlant n. O. tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz
 www.sbernedvory.cz

POMŮCKA: ADSL, ANOÁ, EL, LAZ, ORÁLA, UA	KOKAIN HOVOR.	DRAVÝ PTÁK	1. DÍL TAJENKY	ŠPANĚLSKÝ MLUVNICKÝ ČLEN	PASEKA NÁŘEČNÉ	BODAVÝ HMYZ	INICIÁLY HERCE DÍTĚTE	OZNAČENÍ KYSELOSTI ROZTOKU	MPZ UKRAJINY	RODINNÝ DŮM ZKR.	HOVOROVÝ SOUHLAS	OVÁZÁNÍ	OSAMOCENA	INICIÁLY HERCE TOPFERA	UPOZORNĚNÍ	DRUH
SAMEC KOZY						ZPUPNOST									MOŽNÁ KNIŽNĚ	
ÚSTNÍ HLÁSKA						ČINIT ODHAD									SLOV. PŘED-LOŽKA VE 2. DÍL TAJENKY	
BEZKEMENNÁ DŘEVINA				ZMĚN, PRAC. SCHOPNOST										HEREC JIRÍ ???		
				ZDE										NÍČITEL		
SPOJIT TEKUTINY					SOLMIZAČNÍ SLABIKA											
	DRUH PŘÍPOJENÍ K INTERNETU	NICKY												KUŇ KNIŽNĚ	NEJMENŠÍ TUR	
		LOKY												TÁBOŘIŠTĚ		
CITOSLOVCE POCHOPENÍ				ORGÁNY SLUCHU												
				ČÍSLOVKA ZÁKLADNÍ												ČÁROVÝ KÓD ZKR.
				KYT												STAV BEZ SVĚTLA
ZNAČKA DECILITRU				SLOVENSKÁ POLNÍ MÍRA				NÁZEV NOSOVKY	ZNAČKA DECTUNY	ZESÍLENÝ ZÁPOR	JÍZDOU PŘEDHONIT OSOBNÍ ZAJIMENO					
3. DÍL TAJENKY																OSLOVENÍ VDANÉ ŽENY
OPAK EPKA																ROUŠKA

Zetka
NÁBYTEK
www.nabytekzetka.cz

www.ocfrýda.cz

FRÝDA
OBCHODNÍ CENTRUM

Tajenku křížovky se jménem a adresou (bez tohoto údaje nebudete zařazeni do slosování) zasíláte na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz **nejpozději do 25. září**. Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda. **Trojice vylosovaných luštětelů se může těšit na svou výhru. Poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda získávají: Vendula Slováčková, Kateřina Ličková z Frýdku-Místku a Dana Karbanová Svobodová z Ostravy.** Ceny výhercům doručíme.

INZERCE FMP 2021/01

NEZÁVISLÍ
PRO! PALKOVICE A MYSLÍK

Vás srdečně zvou na tradiční

Palkovické vinobraní

Cimbálová muzika **SLIFKA** k tanci i poslechu, víno, burčák, čerstvě lisovaná šťáva z hroznů, degustace vín z Palkovic a okolí, Jižní Moravy, Itálie, dětský program, bohaté občerstvení.

Vstupné dobrovolné!

Sobota 23. září 2023
od 13 hod. u **HASIČSKÉ ZBROJNICE**
v **PALKOVICÍCH**

www.facebook.com/nezPM

www.nezPM.cz

INZERCE FMP 2040/02

Zahrádkáři z Palkovic ve spolupráci s Obcí Palkovice
Vás všechny srdečně zvou na:

VÝSTAVA
ZELENINY a OVOCE
oslava 65. let založení

sobota a neděle pro širokou veřejnost

9 – 18 hod. **23.-24. září 2023**
V SÁLE OBECNÍ RESTAURACE POD HABEŠEM V PALKOVICÍCH

Fotosoutěže na téma "slunečnice"
Současně proběhne i dětská výtvarná soutěž,
prodej přebyteků, květin, brambor atd.

Vychutnat si můžete speciální zvěřinové menu v restauraci.

Zetka

KINO PETRA BEZRUČE

NÁBYTEK ZETKA

VÝPRODEJ
SKLADU

NÁBYTEK ZETKA

FRÝDLANTSKÁ 612
FRÝDEK-MÍSTEK

www.nabytekzetka.cz

213
RBP
zdravotní pojišťovna

speciální bonus

V září 2023 získáte finanční příspěvek
do výše **10 000 Kč na rovnátka**
/fixní nebo snímatelný aparát/
pro děti a mládež do 18 let.

www.rbp213.cz | 800 213 213

INZERCE FMP 2032/01

INZERCE FMP 2038/01

INZERCE FMP 1984/02

VÍTE, CO DÝCHÁTE?

ODVĚTRÁVACÍ ŠACHTY PANELOVÝCH DOMŮ

PŘED ČIŠTĚNÍM

PO ČIŠTĚNÍ

**DIAGNOSTIKA
ZDARMA**
DO KONCE ROKU 2023

Myslete na své zdraví i svých dětí.

”

*Dlouhodobě nečištěné odvětrávací
šachty obsahují celou řadu alergenů,
karcinogenů, bakterií, plísňí apod.*

KONTAKTY

+420 601 153 200
MILANSZ@PLICEDOMU.CZ
WWW.PLICEDOMU.CZ